

Nieuwsbrief februari 2012

Nieuws uit Nederland

Persbericht staatssecretaris van Financiën 24 februari 2012: Maatregel keuzeregeling fictieve binnenlandse belastingplicht

Als u mijn nieuwsbrief vaker heeft gelezen, weet u dat de keuzeregeling voor de fictieve binnenlandse belastingplicht onder vuur ligt. Zowel het Europese Hof van Justitie als diverse Nederlandse rechters hebben de regeling al diverse keren kritisch tegen het licht gehouden. Het lijkt slechts een kwestie van tijd voordat het Europese Hof van Justitie de regeling ongeoorloofd discriminatoir verklaard voor belastingplichtigen die hun (gezins)inkomen voor ten minste 90% in Nederland verdienen (de zogeheten Schumackernorm). Dit is met name van belang om op een later moment niet tegen de sanctie van de terugploeg- en/of inhaalregeling aan te lopen.

De staatssecretaris lijkt niet op een voor hem negatieve uitspraak van de Europese rechter te willen wachten en heeft daarom op 24 februari jl. het volgende naar buiten gebracht. Buitenlandse belastingplichtigen die 90% of meer van hun inkomen in Nederland verdienen, krijgen hun hypotheekrenteaftrek voortaan op dezelfde manier als inwoners van Nederland. De uitwerking van deze maatregel zal via een beleidsbesluit worden bekrachtigd, dat binnenkort zal verschijnen. In het bericht van 24 februari 2012 heeft de staatssecretaris wel vermeld dat belastingplichtigen die voldoen aan de 90%-eis, nog wel gebruik moeten maken van de keuzeregeling, maar dat eenmaal verleende hypotheekrenteaftrek op grond van de inhaal- en terugploegregeling in de toekomst niet meer wordt teruggenomen.

De maatregel lijkt goed nieuws te zijn voor mensen die ten minste 90% van hun (gezins)inkomen in Nederland verdienen. Het roept echter ook een aantal vragen op, die hopelijk in het binnenkort te verschijnen beleidsbesluit worden beantwoord, zoals:

1. Waarom blijft het nodig om te kiezen voor de regeling van de fictieve binnenlandse belastingplicht als ten minste 90% van het inkomen verdiend wordt in Nederland, terwijl de rechtspraak reeds anders heeft geoordeeld?
2. Wat zijn de gevolgen voor iemand die ten minste 90% van het inkomen verdient in Nederland, maar toch niet wil kiezen voor de fictieve binnenlandse belastingplicht?
3. Geldt de regeling met terugwerkende kracht?
4. Is het een omissie dat de staatssecretaris alleen spreekt over hypotheekrenteaftrek, terwijl er ook nog andere relevante aftrekposten zijn, zoals aftrek van premies voor een lijfrentepolis en een arbeidsongeschiktheidsverzekering?
5. Wordt het niet meer terugnemen van eenmaal verleende hypotheekrenteaftrek beperkt tot de terugploegregeling?
6. Wat zijn de gevolgen voor mensen die minder dan 90% van hun (gezins)inkomen in Nederland verdienen?

Kortom, niet alle vragen zijn al beantwoord. Hopelijk gebeurt dat snel en wordt definitief bevestigd dat sprake is van goed nieuws.

Rechtbank 's-Gravenhage 23 december 2011: Door nauwere banden met Nederland dan met België, toch binnenlandse belastingplichtig

Op deze plaats zijn al vaker procedures besproken over de vraag waar de fiscale woonplaats van een persoon of vennootschap (vestigingsplaats) is gelegen. Vaak zijn het feitelijke aangelegenheden, waardoor er toch iedere keer weer een rechter nodig is om een geschil te beslechten. Hieronder eerst zo'n geschil voor een natuurlijk persoon en daarna voor een rechtspersoon; met een verschillende afloop!



Een man en vrouw hebben in 1975 in Nederland een woning gekocht. Sinds 1 juni 2001 huren ze een woning in België, maar houden ze de woning in Nederland aan. Ze laten zich per 1 december 2001 uitschrijven in Nederland en schrijven zich in België in. Per 1 november 2004 schrijven ze zich weer in Nederland in. In de tussenliggende periode, waarin ze een lijfrente en stamrecht afkopen, doen ze in Nederland aangifte als buitenlands belastingplichtige.

De Rechtbank is het met de inspecteur eens dat de man en vrouw fiscaal inwoner zijn gebleven van Nederland (binnenlands belastingplichtigen). De Rechtbank constateert dat ze zowel in Nederland als België de beschikking hadden over een duurzaam tehuis. Vervolgens stelt de Rechtbank echter vast dat de persoonlijke en economische betrekkingen met Nederland het nauwst waren. Zowel voor de toepassing van het belastingverdrag als voor de Nederlandse wetgeving moeten ze daarom als inwoner van Nederland worden aangemerkt. Wederom een voorbeeld dat een uitschrijving in Nederland en inschrijving in België niet het gewenste resultaat heeft.

Hoge Raad 3 februari 2012: Werkelijke leiding van houdster- en beleggings B.V. bevindt zich in België

De feitelijke leiding van een naar Nederlands recht opgerichte B.V. (houdstervennootschap) wordt eind 1996 naar België verplaatst. Enige maanden eerder heeft de vennootschap een Nederlandse dochtervennootschap opgericht. Naast deze deelneming is een vordering op een andere Nederlandse B.V. het belangrijkste vermogensbestanddeel van de houdstervennootschap. De aandeelhouder van de houdstervennootschap woont al sinds 1993 in België. Eind 2000 is de houdstervennootschap geliquideerd.

De inspecteur vindt dat de vennootschap in (onder meer) 1997 gevestigd is in Nederland. Zowel Rechtbank Breda, Hof 's-Hertogenbosch als de Hoge Raad zijn het daar echter niet mee eens. Hiervoor geldt onder meer als argument dat de kernbeslissingen met betrekking tot de houdstervennootschap in het huis van de aandeelhouder in België zijn genomen. Argumenten die de inspecteur hier tegenin heeft gebracht zien volgens de rechters niet op de holdingvennootschap, maar op de in Nederland gevestigde dochtervennootschap. Deze omstandigheden zijn dan ook alleen van belang voor het bepalen van de plaats van feitelijke leiding van de dochtervennootschap en niet van de houdstervennootschap. Hierbij speelt ook een rol dat de zoon van de aandeelhouder

de dagelijkse leiding had over de dochtervennootschap in Nederland.

Op dezelfde dag doet de Hoge Raad uitspraak voor dezelfde belastingplichtige, maar dan voor een ander jaar (1999). In die uitspraak voegt de Hoge Raad er nog toe dat het bovenstaande niet anders is, als de holding- en de dochtervennootschap zijn gevoegd in een fiscale eenheid.

Rechtbank Breda 26 januari 2012: Buitenlands belastingplichtige moet zelf domicilie kiezen

Buitenlandse belastingplichtigen moeten zelf aan de belastingdienst hun Nederlandse adres opgeven. Zo weet de inspecteur waar hij correspondentie inzake bezwaar en beroep naartoe moet sturen.

Een Belgische vennootschap had een geschil met de Nederlandse belastingdienst. De vennootschap had haar beroepschrift te laat ingediend. Zij weet dit aan de inspecteur, omdat deze zijn beslissing op het bezwaarschrift naar de Belgische advocaat had gestuurd in plaats van naar de accountant. De rechtbank concludeerde echter dat de belastingdienst geen reden had om te twijfelen aan de positie van de advocaat als gemachtigde. Een tweede argument van de vennootschap was dat de termijnoverschrijding verschoonbaar was, omdat de inspecteur de vennootschap niet gewezen had op de wettelijke plicht om voor bezwaaren beroepsprocedures een Nederlands correspondentieadres aan te houden. De rechtbank oordeelde echter dat de fiscus niet verplicht was belastingplichtigen op deze domiciliekeuze te wijzen. Het beroep was te laat ingediend en dus niet-ontvankelijk.

Rechtbank Haarlem 15 december 2011: Geen continuering 30%-regeling bij aanvaarding van een nieuwe dienstbetrekking

Een vrouw van Britse en Zuid-Afrikaanse nationaliteit is in 2009 als accountant door een Nederlands bedrijf aangeworven. Met ingang van 1 januari 2009 is een beschikking voor toepassing van de 30%-regeling afgegeven. Met ingang van september 2009 heeft de vrouw zelf ontslag genomen en is ze gaan studeren. Medio 2010 is zij opnieuw gaan werken voor een Nederlands bedrijf en is om continuering van de 30%-regeling verzocht.



De inspecteur heeft dit verzoek geweigerd en is door de Rechtbank in het gelijk gesteld. In beginsel kan de 30%-regeling voortgezet worden indien de werknemer tijdens de looptijd hiervan bij een nieuwe werkgever in dienst komt, mits tussen beide dienstverbanden maximaal drie maanden zit. Dit heeft de Hoge Raad bevestigd in een arrest van 28 april 2006. Onder verwijzing naar de wettekst, de toelichting hierbij en het arrest van de Hoge Raad is er volgens de Rechtbank geen andere conclusie mogelijk dan dat de termijn van drie maanden tussen dienstverbanden met verschillende inhoudingsplichtigen een fatale termijn is, waarbij ervan wordt uitgegaan dat bij overschrijding –zoals hier- er geen sprake meer is van de vereiste specifieke deskundigheid.

***Rechtbank 's-Gravenhage 10 november 2011:
Belgische RSVZ-bijdrage voor Nederlandse
ondernemer deels aftrekbaar***

Rechtbank Den Haag heeft onlangs geoordeeld dat een inwoner van België met een onderneming in Nederland een deel van de in België betaalde RSVZ-premie (gerelateerd aan het Nederlandse aftrekbare deel van het inkomen) kan aftrekken van de Nederlandse winst.

De RSVZ-bijdrage is opgebouwd uit een aantal componenten. Een deel van de componenten is van aftrek uitgesloten omdat deze vergelijkbaar zijn met Nederlandse regelingen (o.a. kinderbijslag, geneeskundige verzorging en ziekte en invaliditeit) waarvoor de Nederlandse wetgeving geen aftrek verleent. Voor wat betreft de pensioencomponent geldt geen uitsluiting van aftrek. De pensioencomponent van de RSVZ-premie mag dus ten laste van de winst worden genomen, omdat pensioenpremies voor inwoners van Nederland eveneens aftrekbaar zijn.

***Hof 's-Gravenhage 11 januari 2012: Uitkering van
Liechtensteinse Stiftung is geen belastbare periodiek
uitkering***

Een doelvermogen (bijvoorbeeld een trust, SPF of Stiftung) wordt vaak in het leven geroepen om vermogen 'af te scheiden' van het overige vermogen en voor het doen van uitkeringen aan bijvoorbeeld familieleden. Wanneer in het verleden het doelvermogen aan bepaalde voorwaarden voldeed, kon het 'zelfstandig' zijn, zodat heffing van

erfbelasting bij overlijden van de insteller/inbrenger vermeden kon worden. Sinds 1 januari 2010 is de regelgeving voor doelvermogens aanzienlijk aangescherpt, waardoor de fiscale voordelen minder interessant zijn.

In de zaak voor Hof 's-Gravenhage ging het om een vader die in 1996 een 'Stiftung' naar het recht van Liechtenstein had opgericht. Uit het vermogen van de Stiftung werd in 2002 een uitkering aan de dochter gedaan. In 2003 overleed vader. De erfgenamen waren zijn dochter en zoon.

Het Hof leidde uit diverse feiten en omstandigheden af dat vader de beschikkingsmacht over het in de Stiftung ingebrachte vermogen had behouden. Na het overlijden van vader zou de Stiftung voor de erfgenamen dezelfde functie hebben. Het was niet de bedoeling dat de Stiftung of haar organen enige zelfstandige bevoegdheid hadden, zowel wat betreft de besluitvorming als de uitvoering. Door deze onzelfstandigheid zag het hof de uitkering van de Stiftung aan de dochter als een uitkering van vader aan zijn dochter. Er was echter geen sprake van een periodieke uitkering in de zin van de inkomstenbelasting (box 1). De effectenportefeuille die dochter met het bedrag van de uitkering had aangeschaft en de bankrekening waar het restant van de uitkering op stond, behoorden vanaf dat moment wel tot het belastbare box 3 inkomen van dochter. Verder had dochter in 2002, volgens het Hof, geen box 3 vermogensrechten ten aanzien van de Stiftung. Na het overlijden van vader in 2003 lag dit laatste volgens het Hof anders. De dochter moest vanaf dat moment een deel van het Stiftungsvermogen tot haar belastbare box 3 vermogen rekenen. Ook dit was een gevolg van de onzelfstandigheid van de Stiftung.

Nieuws uit België

***Update nieuwe wetgeving I: Meldpunten voor
bijkomende heffing over roerende inkomsten en
buitenlandse bankrekeningen***

Eind vorig jaar heb ik een speciale nieuwsbrief geschreven voor de nieuwe wetgeving van de regering Di Rupo. Daarin heb ik onder meer beschreven dat, als iemands roerende inkomsten meer bedragen dan € 20.020, sinds 1 januari een bijkomende heffing wordt ingehouden van 4% op interesten en dividenden die normaal gezien onderworpen zijn aan een roerende voorheffing van 21%. Om de juiste berekening van



deze heffing mogelijk te maken, moet de schuldenaar van de inkomsten een melding doen aan een centraal meldpunt. Eerst was aangekondigd dat het meldpunt ingericht zou worden bij de Nationale Bank. Echter, deze blijkt niet te kunnen instaan voor de organisatie van het meldpunt. Daarom wordt het meldpunt nu een onderdeel van de Federale Overheidsdienst Financiën. Het is wel voorzien dat het meldpunt afgescheiden is van de fiscale administraties. Aan het gebruik van de gegevens die het meldpunt verzamelt, worden strenge beperkingen opgelegd.

Naast het hierboven beschreven meldpunt is er nog een tweede meldpunt in oprichting. Dit laatste meldpunt verzamelt gegevens over alle Belgische bankrekeningen, om de Belgische fiscus te helpen bij een eventuele opheffing van het bankgeheim. Alle Belgische banken zijn verplicht om de nodige informatie te leveren aan dit meldpunt, maar deze verplichting kan aan buitenlandse banken niet worden opgelegd. Vandaar dat alle belastingplichtigen met buitenlandse bankrekeningen verplicht worden daarvan aangifte te doen bij dit tweede meldpunt.

Update nieuwe wetgeving I: Aanpassing anti-misbruikmaatregel artikel 344, paragraaf 1

In het regeerakkoord wordt een strenger optreden tegen fraude en misbruik in fiscale zaken in het vooruitzicht gesteld. In het kader daarvan is overeengekomen de anti-misbruikmaatregel van artikel 344, paragraaf 1 te herschrijven. Wat houdt deze bepaling kort gezegd in? Als de Belgische fiscus vaststelt dat een juridische constructie werd opgezet enkel en alleen met de bedoeling om belasting te ontwijken en niet vanwege rechtmatige financiële of economische behoeften, dan kan de fiscus een herkwalficatie toepassen op basis van de economische werkelijkheid. De juridische gevolgen moeten door de belastingdienst echter in beginsel worden gerespecteerd.

Op 24 januari 2012 is er binnen de regering een akkoord bereikt, hoe de wijziging van deze bepaling moet plaatsvinden. Wat zijn de belangrijkste wijzigingen? De bewijslast van de fiscus lijkt te worden versoepeld. Het zou volstaan dat de fiscus vaststelt dat de rechtshandeling plaatsvindt op basis van fiscale overwegingen, in plaats van aan te tonen dat sprake is van belastingontwijking. Dat betekent dat het voor de belastingplichtige moeilijker zal worden om tegenwijs te leveren, met de volgende aanpassingen: het is niet langer vereist is dat de belastingplichtige 'rechtmatige economische of financiële

behoefte' bewijst. Er zou al sprake zijn van voldoende tegenbewijs, indien hij bewijst dat er bij de keuze van de rechtshandelingen helemaal geen fiscale overwegingen hebben gespeeld of dat de niet-fiscale overwegingen belangrijker zijn geweest dan de fiscale. Een andere belangrijke wijziging is dat de niet-fiscale rechtsgevolgen van de herkwalficatie niet langer gelijk hoeven te zijn aan de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke kwalificatie.

Alvorens de wetgeving is aangepast, heeft het voorontwerp al tot flinke kritiek geleid in België, onder meer bij de Raad van State. Daardoor heeft de wetgever de voorgestelde regeling aangepast, maar de definitieve tekst is nog niet bekend. Het lijkt wel duidelijk te zijn dat de daadwerkelijke gevolgen van de wijziging van artikel 344, paragraaf 1 pas na diverse gerechtelijke procedures duidelijk zullen zijn.

Vlaams gewest 1 januari 2012: Wijziging voorwaarden fiscaal beleid inzake overdracht van familiebedrijf

Tot 1 januari 2012 konden in Vlaanderen, onder een aantal voorwaarden, aandelen in een familiebedrijf belastingvrij vererven. Bij schenkingen gold een verminderd tarief. Per 1 januari 2012 is deze regeling min of meer omgedraaid: bij vererving zijn 3% of 7% successierechten verschuldigd, terwijl schenking van familieaandelen onbelast kan. Daartoe dient de schenking overigens per geregistreerde, authentieke akte plaats te vinden. In geval van niet-geregistreerde schenkingen, zijn bij overlijden alsnog successierechten verschuldigd, indien de schenker overlijdt binnen een periode van zeven (in plaats van drie) jaar.

Voor toepassing van bovengenoemde tarieven c.q. vrijstellingen gelden een aantal voorwaarden. Zo dient minstens 50% van de aandelen een familievennootschap in bezit te zijn. De betreffende vennootschap dient ofwel zelf een economische activiteit uit te oefenen dan wel direct minstens 30% van de aandelen te houden in een operationele vennootschap. Op deze wijze zullen patrimoniumvennootschappen, managementvennootschappen en structuren met een tussenholding veelal niet (langer) in aanmerking komen. Daarnaast dient de activiteit van het familiebedrijf nog minimaal drie jaren te worden voortgezet.

